

Bosna i Hercegovina

Босна и Херцеговина

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Predmet br: S1 1 K 013006 19 Krž 4

Datum: 05.11.2019. godine

Pred sudskim vijećem u sastavu: sudija Tihomir Lukes, predsjednik vijeća
sudija Hilmo Vučinić, član vijeća
sudija Dr Miloš Babić, član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE

Protiv optuženih:

Jadranko Šaran
Samir Šabić
Zijad Kadić

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Ozrenka Nešković

Branioци optuženih:

Jadranko Šaran, advokat Rusmir Karkin

Samir Šabić, advokat Hamdija Veladžić

Zijad Kadić, advokat Zlatan Nanić

Sud Bosne i Hercegovine, Sarajevo, ul. Kraljice Jelene br. 88
Telefon: 033 707 100, 707 596; Fax: 033 707 225

Broj: S1 1 K 013006 19 Krž 4
Sarajevo, 05.11.2019. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine u vijeću Apelacionog odjeljenja Odjela I za ratne zločine, sastavljenom od sudija Tihomira Lukesa, kao predsjednika vijeća, te Hilma Vučinića i Dr Miloša Babića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Dženane Deljković Blagojević, u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih Jadranka Šarana i dr., zbog krivičnih djela djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka c), e) i f) Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), krivičnog djela Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. tačka a) KZ BiH, te krivičnog djela Neopravdano odgađanje povratka ratnih zarobljenika iz člana 182 KZ BiH., a sve u vezi sa članovima 29. i 180. istog Zakona, povodom žalbe Tužilaštva BiH broj: T20 0 KTRZŽ 0007083 19 od 17.07.2019. godine izjavljene protiv presude Suda BiH broj: S1 1 K 013006 15 Krl od 10.05.2019.godine, nakon javne sjednice vijeća održane u prisustvu tužiteljice Tužilaštva BiH, Ozrenke Nešković, optuženih Jadranka Šarana, Samira Šabića i Zijada Kadića, kao i branilaca optuženih advokata Rusmira Karkina, Hamdije Veladžića i Zlatana Nanića, donio je dana 05.11.2019. godine sljedeću:

P R E S U D U

Žalba Tužilaštva BiH **SE ODBIJA** kao neosnovana, te se presuda Suda BiH broj: S1 1 K 013006 15 Krl od 10.05.2019.godine, potvrđuje.

I. OBRAZLOŽENJE

1. Prvostepenom presudom Suda BiH, broj: S1 1 K 013006 15 Krl od 10.05.2019. godine, optuženi Jadranko Šaran na osnovu odredbe člana 284. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine (ZKP BiH) oslobođen je od optužbe da je radnjama

opisanim u izreci pobijane presude, počinio krivično djelo Ratni zločini protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačkaka c), e) i f) KZ BiH, u vezi sa članovima 29. i 180. stav 1. i 2. KZ-a BiH i krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. tačka a) KZ BiH, u vezi sa članovima 29. i 180. stav 1. i 2. KZ-a BiH i krivično djelo Neopravdano odgađanje povratka ratnih zarobljenika iz člana 182. KZ BiH, u vezi sa članom 180. stav 1. i 2. KZ-a BiH. Zatim, optuženi Samir Šabić na osnovu odredbe člana 284. tačka c) ZKP BiH, a za dio tačke 3. optužnice na osnovu člana 284. tačka a) ZKP BiH oslobođen je od optužbe da je radnjama opisanim u izreci pobijane presude, počinio krivično djelo Ratni zločini protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačkaka c), e) i f) KZ BiH, u vezi sa članovima 29. i 180. stav 1. i 2. KZ-a BiH., i krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. tačka a) KZ BiH, u vezi sa članovima 29. i 180. stav 1. i 2. KZ-a BiH, te optuženi Zijad Kadić na osnovu odredbe člana 284. tačka c) ZKP BiH oslobođen je od optužbe da je radnjama opisanim u izreci pobijane presude, počinio krivično djelo Ratni zločini protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačke c) KZ BiH, u vezi sa članovima 29. i 180. stav 1. i 2. KZ-a BiH., i krivično djelo Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz člana 175. stav 1. tačka a) KZ BiH, u vezi sa članovima 29. i 180. stav 1. i 2. KZ-a BiH.

2. U skladu sa članom 189. stav 1. ZKP BiH, određeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava. Na osnovu člana 198. stav 3. ZKP BiH, oštećeni su sa imovinskopravnim zahtjevom upućeni na parnicu.
3. Protiv prvostepene presude žalbu je blagovremeno izjavilo Tužilaštvo BiH zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona i zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da se žalba uvaži, ukine prvostepena presuda i odredi održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog odjeljenja Suda BiH.
4. Na izjavljenu žalbu Tužilaštva BiH, odgovore su dostavili branioci optuženih, u kojima se osporavaju navodi žalbe i predlaže se da se žalba Tužilaštva BiH odbije kao neosnovana i potvrdi prvostepena presuda.

5. Apelaciono vijeće (Vijeće) je održalo javnu sjednicu u predmetu 05.11.2019. godine, na kojoj je tužiteljica Tužilaštva BiH izjavila da ostaje u cjelosti kod navoda iz pismeno podnesene žalbe. Branioци optuženih su izjavili da ostaju kod pismenih navoda iz odgovora na žalbu, a optuženi su podržali navode branilaca.

II. OPŠTA RAZMATRANJA

6. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, vijeće Apelacionog odjeljenja napominje da je obaveza podnosioca žalbe da u skladu sa odredbom iz člana 295. stav (1) tačke b) i c) ZKP BiH, u žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude, tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.
7. Budući da vijeće Apelacionog odjeljenja na osnovu odredbe člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama žalbenih navoda, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.
8. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku prvostepenog postupka bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije valjana osnova za ispitivanje prvostepene presude, zbog čega će vijeće Apelacionog odjeljenja neobrazložene i nejasne žalbene prigovore *prima facie* odbiti kao neosnovane.

III. BITNE POVREDE ODREĐABA KRIVIČNOG POSTUPKA

1. STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI

9. Bitne povrede odredaba krivičnog postupka, kao žalbeni osnov, definisane su članom 297. ZKP BiH, te su taksativno nabrojane u tačkama od a) do k) stava 1. ovog člana.

10. S obzirom na težinu i značaj počinjenih povreda postupka, ZKP BiH pravi razliku između onih povreda koje, ako se utvrdi da postoje, stvaraju neoborivu prepostavku da su negativno uticale na valjanost izrečene presude (apsolutno bitne povrede) i povreda kod kojih se, u svakom konkretnom slučaju, ostavlja na ocjenu Sudu da li je ustanovljena povreda postupka imala ili mogla imati negativan uticaj na valjanost presude (relativno bitne povrede).

11. Za razliku od apsolutnih, relativno bitne povrede nisu taksativno pobrojane u zakonu već postoje ako Sud u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ovog zakona, a to je bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude (član 297. stav 2. ZKP BiH).

12. Ukoliko bi Sud našao da postoji neka od bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, obavezan je da, u skladu sa odredbom iz člana 315. stav 1. tačka a) ZKP BiH, ukine prvostepenu presudu, osim u slučajevima iz člana 314. stav 1. ZKP BiH.

13. Tužilaštvo BiH podnosi žalbu zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka i to iz člana 297. stav 1 tačka i), i k), te stava 2. člana 297. ZKP BiH.

a) Žalbeni navod iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH – presuda zasnovana na dokazima na kojima se nije mogla zasnovati

14. Tužilaštvo BiH u žalbi ističe da je Sud tokom prvostepenog postupka učinio apsolutnu povredu krivičnog postupka na način da je presudu zasnovao na dokazima na kojima se nije mogla zasnovati presuda, tako što je u dokazni spis predmeta prihvatio dokaze odbrane prvooptuženog Jadranka Šarana. Radi se o dokazima O1 – 61 zaključno sa brojem O1 - 78 na kojim se, prema mišljenju Tužilaštva, ne može zasnovati sudska odluka, jer se radi o neautentičnoj dokumentaciji koja navodno potiče iz Crvenog krsta opštine Bosanska Krupa i odnosi se na 1995-tu i 1996-tu godinu i koja se odnosi na isporuku hrane i osnovnih higijenskih potrepština za lica zatočena u Sabirnom centru Podvran pri SJB Bosanska Krupa. U žalbi se navodi da se radi o dokumentaciji koja ne ispunjava

uslove zakonitosti dokaza pismena, obzirom da se radi o kopijama koje nisu ovjerene u skladu sa važećim odredbama zakona koji reguliše ovjeru isprava, odnosno Zakona o ovjeravanju potpisa, rukopisa i prepisa. U prilogu navedenom, Tužilaštvo naglašava i da svjedoci odbrane prvooptuženog, koji su bili zaposlenici Crvenog krsta/križa, nijednom nisu naveli da su sačinjavali bilo kakvu dokumentaciju vezanu za isporuku potrepština protivpravno zatvorenim civilima u Sabirnom centru Podvran. Također, smatra da prvostepeno vijeće čini povredu zanemarujući istaknuti prigovor Tužilaštva na autentičnost, odnosno zakonitost ovih dokaza.

15. Apelaciono vijeće podsjeća da je pitanje prihvatanja kopija dokumenata propisano članom 274. stav 2. i 3. ZKP BiH, koji propisuju da se kao dokaz može koristiti originalno pismeno, ali izuzetno može se kao dokaz koristiti i ovjerena kopija originala, kao i kopija koja je potvrđena kao neizmjenjena u odnosu na original.

16. Uvidom u dokaze odbrane drugooptuženog Šabića od broja 02-25 do broja 02-43 vidljivo je da se radi o identičnim dokazima koje je izvela i odbrana prvooptuženog Šarana od broja 01-61 do broja 01-78. Izvršenim *prima facie* uvidom u ove materijalne dokaze, lako se da zaključiti da su jedan dio ovih materijalnih dokaza originalna pismena Općinskog odbora Crvenog križa Bosanske Krupe¹. Vjerodostojnost drugog dijela ovih pismena nije upitna, jer je vidljivo da se radi o dokumentaciji Općinskog odbora Crvenog križa Bosanske Krupe u kopiji, koja je pečatom Općinskog odbora Crvenog križa potvrđena kao neizmjenjena u odnosu na original. U oba slučaja radi se o materijalnoj dokumentaciji koja potvrđuje da je Crveni križ/krst dopremao licima srpske nacionalnosti, smještenim u dvije kuće u Podvranu, hranu i druge potrepštine.

17. Nadalje ispitani svjedoci Lili Umičević i Samira Halkić, koje su bile uposlenice Crvenog križa Bosanska Krupa, Mika Pašić, Stana Jelača, Jela Jerković, Miloš Bundalo, Slavica Štrbac², Zijad Džafić i Mehmed Draganović potvrđuju da je licima smještenim u dvije kuće u Podvranu Crveni križ/krst dopremao različitu pomoć u hrani i drugim potrepštinama.

¹ Originalni dokazi broj : 01-25; 01-31; 01-34; 01-35; 01-36; 01-37; 01-39; 01-40; 01-41; 01-42; 01-43

² Radi se o licima koji su bili korisnici pomoći koju su dobijali u hrani i drugim potrepštinama za život.

Dakle za ovo Vijeće nema nikakve sumnje da je Crveni križ/krst pomagao licima u Podvranu dopremajući im hranu i druge potrepšine navedene u dokumentaciji, za njihov život. Stoga je prvostepeno vijeće pravilno postupilo kada je navedena pismena prihvatilo kao dokaz odbrane.

18. Iz navedenog proizilazi da je žalbeni navod koji se odnosi na vjerodostojnost navedenih pismena koja su prihvaćena kao dokaz odbrane, neosnovan.

b) Žalbeni navod iz člana 297.stav 1. tačka k) ZKP BiH – izreka presude protivrječna sama sebi, nerazumljiva i ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama

19. Sljedeće što Tužilaštvo BiH navodi kao apsolutnu povredu odredaba krivičnog postupka je nerazumljivost i protivrječnost presude, odnosno činjenica da presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama navedenim u tačkama 1. i 4. precizirane optužnice.

20. Tužilaštvo BiH smatra da Sud ocjenu izvedenih dokaza ne čini na odgovarajući način, već to čini selektivno, te ne iznosi određeno i potpuno koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, iako je, prema njegovom mišljenju bio u obavezi da pruži savjesnu analizu i ocjenu svakog dokaza pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i da na osnovu tako cijenjenih dokaza izvede zaključak, smatrajući da se ovakav način ocjene dokaza posebno ističe u dijelu koji se odnosi na ocjenu sadržaja iskaza svjedoka – pripadnika SJB Bosanska Krupa. Tako se u žalbi navodi da u presudi nije obrazloženo u kojim se to ključnim detaljima razlikuju iskazi svjedoka, da bi se oni zbog toga smatrali nepouzdanim u pogledu utvrđivanja odlučnih činjenica.

21. Tužilaštvo BiH smatra da je problematičan stav Suda da ne može svoje uvjerenje o nekoj činjenici, u odlučujućem dijelu, zasnovati na iskazima svjedoka Slavice Štrbac, Marka Obradovića, Mare Obradović, Mike Pašić, Stane Jeleč, Branka Udovičića i Miloša Bundalo koji nisu saslušani na glavnom pretresu i nisu podvrgnuti direktnom i unakrsnom ispitivanju, iz više razloga: prvo, protek vremenskog perioda od inkriminisanih događaja do istrage Tužilaštva BiH i glavnog pretresa pred Sudom učinio je da većina svjedoka-

očevidaca premine u međuvremenu, potom, većina oštećenih su u vrijeme inkriminacije bile osobe treće životne dobi, te je logično bilo za očekivati da mnogi od njih neće dočekati privođenje osumnjičenih pravdi, ali su zato uspjeli dati svoje pismeno svjedočanstvo o zločinima koje su preživjeli u vidu zapisnika o saslušanju svjedoka, a prvostepeno vijeće se trudilo da omalovaži značaj njihovih iskaza, istučući pojedine nesaglasnosti u iskazima, pri tome zanemarujući da su iskazi svjedoka-oštećenih u potpunosti saglasni u pogledu odlučnih činjenica.

22. Cijeneci žalbu u pogledu argumentacije prvostepene presude u dijelu tačaka 1. i 4. izreke, Vijeće ne nalazi da se žalbom osnovano prigovara izostanku razloga o odlučnim činjenicama, naročito kod ocjene iskaza svjedoka Slavice Štrbac, Marka Obradovića i drugih. Iz obrazloženja pobijane presude evidentno je da je prvostepeno vijeće cijenilo izjave svjedoka Tužilaštva BiH i detaljno ih dovodilo u vezu sa dokazima odbrane, odnosno iskazima svjedoka odbrane koji su uvjerljivo doveli u sumnju tezu optužnice o protivzakonitom zatvaranju i držanju u nehumanim uslovima, kao i o prinudnom radu, odnosno da zatvaranje nije bilo protuzakonito, te da uslovi nisu bili nehumani, a niti da su civili obavljali prinudni rad (p.130 – 145 i 146 – 163 i 181). Vijeće ne nalazi da je presuda dala manjkave razloge o odlučnim činjenicama. Međutim, kako se prigovori Tužilaštva BiH odnose uglavnom na pobijanje pravilnosti ocjene dokaza i utvrđenja činjenica, to će Vijeće razmotriti ovaj prigovor prilikom ocjene pravilnosti utvrđenog činjeničnog stanja, budući da se žalbom pobija i činjenično stanje koje je prvostepeni sud utvrdio u ovim tačkama.

23. Tužilaštvo BiH žalbom ističe i da je prvostepena presuda nerazumljiva i protivrječna obrazloženju i to u dijelu karakterizacije Sabimog centra Jasenica vezano za zaključak prvostepenog suda da nije nikad donesena naredba da se formira sabirni centar, dok Tužilaštvo tvrdi da je sud propustio cijeniti T57 i T58 - dokaze kojima se to potvrđuje.

24. Međutim, za inkriminaciju protivpravnog zatvaranja koja se optuženima stavlja na teret, samo formalno označenje kolektivnog centra koje je mjesto zatvaranja, nije u konkretnom

slučaju relevantno. Činjenica koja je nesporno utvrđena je da su civili bili smješteni u prostorije pod ingerencijom PO Jasenice, što optuženi u konačnici nisu ni osporavali.

c) Žalbeni navod iz člana 297.stav 2. ZKP BiH – nepravilno primjenjene odredbe ZKP BiH

25. Nadalje, kao bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, u žalbi se navodi kao propust odluka suda da ne uvede u dokazni materijal zapisnik Tužilaštva BiH o saslušanju svjedoka Slavice Štrbac od 05.07.2013. godine i zapisnik o saslušanju svjedoka Mehmeda Draganovića od 24.11.2014. godine, te tako ne primjenjivši odredbu člana 273. stav 1. ZKP BiH, jer su navedena dva zapisnika bila od posebne važnosti za donošenje pravilne i zakonite presude.

26. Bitno je istaći da član 273. ZKP BiH propisuje izuzetke od neposrednog sprovođenja dokaza, i da je stavom 1) ovog člana dopušteno korištenje iskaza iz istrage na glavnom pretresu, prilikom direktnog ili unakrsnog ispitivanja, nakon čega se prilažu kao dokazni materijal. U tom slučaju se osobi može dati mogućnost da objasni ili pobije svoj prethodni iskaz.

27. Sudska praksa je jasno ustanovila standard korištenja iskaza iz istrage na način da strana u postupku koja ispituje svjedoka na glavnom pretresu, ima mogućnost da svjedoku prezentira njegov iskaz iz istrage ako u nekim djelovima njegov iskaz na glavnom pretresu odstupa od iskaza iz istrage. Ukoliko neka strana u postupku na glavnom pretresu ne prezentira svjedoku njegov iskaz iz istrage, jedini logičan zaključak koji se može iz toga izvesti je da nema bitnijeg odstupanja u iskazu svjedoka iz istrage i na glavnom pretresu, te da nije bilo potrebe za prezentiranjem njegovog iskaza iz istrage.

28. Vijeće primjećuje da i samo Tužilaštvo BiH u žalbi navodi da svjedokinja Slavica Štrbac na glavnom pretresu „nije niti u jednom dijelu odstupila od svog iskaza datog u istrazi“. Nadalje, žalbom se ističe kako je odbrana na nastavku glavnog pretresa 30.09.2015.godine, prilikom unakrsnog ispitivanja svjedoka optužbe Slavice Štrbac, kao

i dana 11.05.2016. godine prilikom unakrsnog ispitivanja svjedoka Mehmeda Draganovića, koristila spomenute zapisnike sačinjene kod Tužilaštva BiH. Dakle, odbrana je, a ne Tužilaštvo BiH koristilo iskaze ovih svjedoka iz istrage, pa budući da odbrana nije predložila prihvatanje ovih iskaza, to je prvostepno vijeće pravilno postupilo kada nije prihvatilo kao dokaz iskaze ovih svjedoka iz istrage.

29. Očigledno je da Tužilaštvo BiH u žalbi pridaje veći značaj iskazima iz istrage ovih svjedoka, nego što to objektivno ovi dokazi jesu po svom značaju. Stoga Vijeće u situaciji kada i samo Tužilaštvo BiH tokom trajanja glavnog pretresa nije koristilo iskaze ovih svjedoka iz istrage prilikom njihovog direktnog ispitivanja, zaista se teško može prihvatiti stav da je neuvršavanje ovih iskaza iz istrage u cjelokupno izvedene dokaze, bilo od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

30. Također, Tužilaštvo BiH smatra da je Sud nepravilno primjenio odredbe člana 78. stav 2. tačka c) ZKP BiH i člana 273. stav 3. ZKP BiH kada nije dozvolio da se na glavnom pretresu kao dokaz replike pročita zapisnik Tužilaštva BiH o ispitivanju osumnjičenog Zijada Kadrića. Žalbom se tvrdi i da je nepravilno primjenjena odredba člana 290. stav 7) ZKP BiH jer nisu dati razlozi zbog čega nije uvažen prijedlog Tužilaštva BiH da se kao dodatni dokaz na glavnom pretresu pročita i uvede kao dokaz zapisnik iz istrage o ispitivanju osumnjičenog Kadrića. Tužilaštvo BiH smatra da je u oba ova slučaja to moglo biti od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude jer bi se na taj način riješile dileme oko indetiteta i nadimka trećeoptuženog Kadrića, te bi se na taj način pravilno ocjenili iskazi svjedoka-oštećenih, jer se na zapisnik o ispitivanju, u prisustvu branioca, trećeoptuženi jasno izjasnio o svom nadimku. Tužilaštvo BiH ovo smatra važnim, jer bi se na taj način pobio navod odbrane o nepostojanju nadimka trećeoptuženog Zijada Kadrića. Radi se o nadimcima „Akica“, „Hapica“ i „Apica“.

31. Vijeće primjećuje da se oba ova navoda u suštini odnose na odbijanje prvostepenog vijeća da prihvati prijedlog optužbe za čitanjem zapisnika o iskazu osumnjičenog Kadrića iz istrage. Pri tome paragrafi 60-67 prvostepene presude daju detaljnu argumentaciju kojom se prvostepeno vijeće koristilo pri donošenju svoje odluke. Očigledno je da se ova

argumentacija može odnositi na oba prijedloga optužbe, koji su po svojoj prirodi identični, pa nije bilo potrebe da prvostepno vijeće dva puta iznosi istu argumentaciju.

32. Vijeće će podsjetiti da je na ročištu održanom dana 19.09.2018.godine optuženi Kadrić koristio svoje pravo da dâ svoj iskaz u svojstvu svjedoka na glavnom pretresu. Tužilac je tokom unakrsog ispitivanja optuženog, shodno odredbi člana 273. stav 1) ZKP BiH imao mogućnost da koristi zapisnik o ispitivanju osumnjičenog Kadrića iz istrage i da mu postavlja pitanja vezana za lične podatke, koje uključuju i eventualni nadimak optuženog Kadrića, kao i predlaganje da se ovaj zapisnik uvrsti u cjelokupni dokazni materijal. Da je tako tužilac postupio optuženi bi bio u mogućnosti da objasni ili pobije svoj prethodni iskaz iz istrage. Očigledno je da je tužilac propustio to učiniti.
33. Tačno je da je osumnjičeni Kadrić u toku istrage ispitan u prisustvu svog branioca i da odredbe ZKP BiH ne propisuju posebne kriterije za dodatne dokaze. Međutim, odredba člana 273. stav 3) ZKP BiH koja propisuje izuzetak od neposrednog sprovođenja dokaza daje mogućnost čitanja i korištenja kao dokaza zapisnika o iskazu optuženog iz istrage pod uslovom da je prilikom saslušanja propisno upozoren u skladu sa članom 78. stav 2) tačka c. ZKP BiH i ako optuženi u toku glavnog pretresa koristi svoje pravo na šutnju.
34. U konkretnoj procesnoj situaciji nisu ispunjene ove pretpostavke koje dozvoljavaju izuzetak od neposrednog sprovođenja dokaza jer se optuženi Kadrić odrekao svog prava na šutnju i pristao je da na glavnom pretresu da svoj iskaz u svojstvu svjedoka. Propust tužioca da u tom trenutku optuženom Kadriću prezentira njegov iskaz iz istrage ne može se konvalidirati naknadnim fazama postupka, čitanjem njegovog iskaza iz istrage, jer bi se kako to primjećuje i prvostepeno vijeće dovelo u pitanje njegovo pravo davanja odgovara na eventualna pitanja niti bi mogao da objasniti ili pobije svoj prethodni iskaz, budući da je već ranije na glavnom pretresu ispitan kao svjedok. Suprotno postupanje i udovoljavanje zahtjevu za naknadnim čitanjem iskaza iz istrage osumnjičenog, bi po mišljenju ovog Vijeća moglo dovesti u pitanje garancije za pravično suđenje optuženog Kadrića, sadržane u članu 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima.

35. U žalbi se dalje ističe kao bitna povreda odredaba krivičnog postupka, odluka prvostepenog vijeća da izjava svjedoka Miloša Bundala koja je samo pročitana na glavnom pretresu, nije dovoljna za donošenje osuđujuće presude u vezi optuženja iz tačke 2a. optužnice. Žalba se pri tome poziva na stav vijeća Apelacionog odjeljenja iz predmeta broj S1 1 K 007914 Krž 15 da se osuđujuća presuda može temeljiti samo na svjedočenju jednog svjedoka (očevidac događaja). Slična argumentacija žalbe se odnosi i na tačke 2b. i 2c. optužnice i svjedoke Marka Obradovića, Mare Obradović, Mike Pašić, Stane Jelač, Branka Udovčića, Žarka Majkića i Jele Jerković, čije izjave su pročitane na glavnom pretresu.

36. Vijeće podsjeća da je praksa Suda BiH prihvatila stav da je samo svjedočenje oštećenog/e, pogotovo kod zločina seksualnog nasilja, dovoljno za osudu pod uslovom da je iskaz oštećenog/e konzistentan u odlučnim elementima i vjerodostojan za vijeće.³ Bitno za ovaj stav je to da se radi o svjedoku koji je prisutan na glavnom pretresu i stranama u postupku je data mogućnost njegovog direktnog i unakrsnog ispitivanja. Za razliku od konkretne situacije u kojoj pobrojani svjedoci nisu prisutni tokom trajanja glavnog pretresa i strane u postupku nisu imale mogućnost njihovog direktnog i unakrsnog ispitivanja.

37. Pitanje prihvatanja izjava svjedoka koji nisu mogli da daju svoj iskaz na glavnom pretresu, te koji nisu bili podvrgnuti provjeri od strane optuženog, tokom glavnog pretresa, je bitno i sa aspekta procesnih garancija koje pruža član 6. stav 3. tačka d. Evropske konvencije o ljudskim pravima, te prihvaćen stav ESLJP da takve izjave ne bi mogle biti osnov za zaključak na kojem bi se temeljila osuđujuća presuda. O tome su svoj stav dale mnogobrojne presude ESLJP kao npr. u predmetu Unterpertinger protiv Austrije (odluka od 26.11.1986, stav 31., Asch protiv Austrije, odluka od 26.04.1989., stav 30-31., te Kostovski protiv Holandije, odluka od 20.11.1989., stav 41. Identičan stav je prisutan i u praksi ovog Suda.⁴

³ Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja broj S1 1 K007209 13 Krž od 05.11.2013. godine

⁴ Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja broj X-KRŽ-05/51 od 13.06.2007. godine, strana 13.

38. Iz navedenih razloga Vijeće zaključuje da su žalbeni navodi koji se odnose na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, neosnovani.

39. Obzirom da u vezi sa ovim žalbenim navodom Tužilaštvo BiH dovodi u pitanje pravilnost ocjene dokaza – pročitanih izjava svjedoka i utvrđenog činjeničnog stanja na osnovu takvih izjava, to će Vijeće ovaj prigovor također razmatrati u okviru prigovora kojima se osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja.

IV. ŽALBENI OSNOVI U SKLADU SA ČLANOM 298. ZKP BIH: POVREDE KRIVIČNOG ZAKONA

1. STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI

40. Podnosilac žalbe koji tvrdi da je došlo do pogrešne primjene zakona, mora, kako je već rečeno, navesti barem tu navodnu pogrešku, iznijeti argumente u prilog svojoj tvrdnji i obrazložiti na koji način je ta pogreška utjecala da odluka bude nezakonita.

41. U slučaju kada povreda zakona proizlazi iz primjene pogrešne pravne norme u presudi, apelaciono vijeće može navesti tačnu pravnu normu i shodno tome preispitati relevantna činjenična utvrđenja pretresnog vijeća. Time apelaciono vijeće ne ispravlja samo pravnu grešku nego primjenjuje odgovarajuću pravnu normu na dokaze sadržane u spisu u nedostatku dodatnih dokaza, te mora utvrditi da li je samo uvjereno izvan svake razumne sumnje u činjenično utvrđenje koje se osporava prije nego što potvrdi to činjenično utvrđenje po žalbi.

42. U slučaju kada apelaciono vijeće zaključi da je pretresno vijeće pogriješilo u primjeni zakona, ali je uvjereno u tačnost činjeničnog stanja koje je utvrdilo pretresno vijeće, apelaciono vijeće će preinačiti presudu u svjetlu pravilne primjene zakona i po potrebi samo utvrditi odgovarajuću kaznu, kako je to i propisano članom 314. i 308. ZKP BiH.

43. Tužilaštvo BiH u žalbi ne elaborira u čemu nalazi povredu materijalnog zakona kada je u pitanju tačka 3. optužnice, osim što navodi da se protivi zaključku prvostepenog vijeća koji ne nalazi da su ispunjeni elementi inkriminirane radnje ubistva koji se odnose na vezu između radnje optuženog Šabića i nastupjele smrti Marka Gakovića. Tužilaštvo BiH u ovom dijelu žalbe prvenstveno osporava utvrđeno činjenično stanje koje se odnosi na ove radnje optuženog Šabića. Stoga, će Vijeće ovaj prigovor razmatrati u sastavu razmatranja žalbe Tužilaštva BiH kojim se pobija pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja.
44. Jednostavnim *prima facie* uvidom u izreku prvostepene presude, koja se odnosi na tačku 3. optužnice, lako se da zaključiti da opis radnje izvršenja koja se po tvrdnji Tužilaštva BiH odnosi na ubistvo civila Marka Gakovića, ne obuhvata sve elemente tog krivičnog djela, koji su neophodni da bi se ponašanje optuženog moglo sankcionisanisati kao krivično djelo, što ispravno zaključuje i prvostepeno vijeće.
45. Budući da žalba Tužilaštva BiH ne sadrži odgovarajuću argumentaciju u pogledu ovog žalbenog osnova, to Vijeće nije bilo u mogućnosti da je ispita, te je žalbu Tužilaštva BiH u vezi ovog žalbenog osnova valjalo odbiti kao neosnovanu.

V. ŽALBENI OSNOV U SKLADU SA ČLANOM 299. ZKP BIH: POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

1. STANDARDI ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBI

46. Vijeće Apelacionog odjeljenja, u kontekstu ovog žalbenog prigovora, primjećuje da se presuda može pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, kada je sud neku odlučnu činjenicu pogrešno utvrdio ili nije utvrdio, odnosno kada na to ukazuju nove činjenice ili novi dokazi, a sve u skladu sa odredbom člana 299. ZKP BiH.
47. Standard koji vijeće Apelacionog odjeljenja treba primijeniti prilikom preispitivanja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja jeste utemeljenost. Vijeće Apelacionog odjeljenja će prilikom razmatranja navodno pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja utvrditi

da li bi jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima došao do tog zaključka, isključujući svaku razumnu sumnju. U tom smislu, prilikom utvrđivanja da li je zaključak prvostepenog suda bio opravdan, Vijeće Apelacionog odjeljenja će krenuti od načela da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdio prvostepeni sud u prvostepenom postupku.

48. Vijeće Apelacionog odjeljenja ima na umu, kao opšte načelo, da je zadatak da sasluša, provjeri i odmjeri dokaze izvedene u prvostepenom postupku prvenstveno u diskrecionoj nadležnosti prvostepenog suda. Stoga ovo Vijeće mora iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja, koje je utvrdio prvostepeni sud. Vijeće Apelacionog odjeljenja može vlastitim nalazom zamijeniti utvrđenje prvostepenog suda samo ako jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima ne bi mogao donijeti takvu presudu, kada dokazi na koje se oslanjao prvostepeni sud ne bi mogli biti prihvaćeni od strane bilo kojeg objektivnog suda ili kada je ocjena dokaza "potpuno pogrešna".

a) Tačka 1) izreke presude

49. Kada su u pitanju dijelovi žalbe kojima se osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u tački 1. koje se odnosi na protivpravno zatvaranje, koja inkriminacija se stavlja na teret optuženima Jadranku Šaranu i Samiru Šabiću, žalba najprije ukazuje da je netačan zaključak koji iznosi prvostepeno vijeće u pogledu činjeničnog stanja koje se odnosi na protivpravnost zatvaranja civila u centrima Jasenice, te nehumanih uslova smještaja u Sabirnim centrima, te postupanja sa zatočenim civilima, kao i činjenicu da su zatočeni obavljali prinudni rad. Tužilaštvo BiH ukazuje na iskaze svjedoka koji su u bitnim dijelovima svojih izjava, potvrđivale navode optuženja koje se odnose na uslove boravka u sabirnim centrima.

50. Tužilaštvo BiH ističe da je saslušanjem svjedoka-oštećenih na glavnom pretresu i čitanjem izjava provelo dokaze na okolnosti nehumanog smještaja, uslova za život i postupanja sa civilnim licima zatečenim u Sabirnim centrima pri PO Jasenice i u Podvranu, te da te izjave potvrđuju činjenicu nehumanog smještaja, uslova za život i

postupanja sa njima. U žalbi se navodi da su za vrijeme zatočenja civili bili primorani na prisilni rad, što se može zaključiti poslije više izjava i svjedočenja svjedoka-oštećenih. Tužilaštvo BiH je ukazalo na saglasnost njihovih iskaza u odlučnim činjenicama, a da pojedine razlike ne dovode do upitnosti vjerodostojnosti ovakvih iskaza, obzirom na protok vremena, traumatičnost događaja, različitu mogućnost zapažanja, memorisanja, itd. Iz tog razloga, tužilaštvo smatra da je vijeće za posljedicu imalo pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, odbacivši kao neuvjerljive iskaze ovih svjedoka, zbog sitnih nesuglasnosti. Također, u žalbi se ističe da je netačan zaključak prvostepenog suda da je prema civilima primjenjivana mjera njihovog obezbjeđenja radi „prolaska vojske i odvijanja borenih dejstava“, odnosno da Tužilaštvu BiH nije jasno na koja borbena dejstva prvostepeno vijeće misli, kada izvedenim materijalnim dokazima Tužilaštva BiH i materijalnim dokazima sve tri odbrane, kao i ostalim izvještajima i provedenom vještačenju, iz kojih se vidi da su linije borbenih dejstava bile toliko daleko od Bosanske Krupe, da civilima nije bila potrebna bilo kakva zaštita u vidu njihove internacije, što prema navodima u žalbi, potvrđuju i svjedoci. Osim toga, ono smatra važnim nalaz i mišljenje vještaka prof. Dr Radinovića (T-101) na okolnost nepostojanja bezbjednosnog rizika za stanovništvo Bosanske Krupe u relevantno vrijeme, koji pobija suprotne navode odbrane, a na koje se prvostepeni sud, kako se napominje u žalbi, nije osvrtao. Isto tako, Tužilaštvo BiH tvrdi da je pobijana presuda ostala bez odgovora koji je to pravni osnov koji opravdava držanje civila u PO Jasenica, te koji je to pravni osnov temeljem koga su i policajci SJB Bosanska Krupa a i građani Bošnjaci dovodili civile u PO Jasenica i ti civili dalje držani u PO Jasenice. Zatim, ukazuje na to da je prvostepeno vijeće cijenilo provedene dokaze Tužilaštva BiH, sve tri odbrane i vještaka, ne bi imala dvojbe o činjenici da borbenih dejstava u relevantno vrijeme nije bilo, da civilima nije prijetila opasnost, a također, nije bilo dvojbe o činjenici da niko od predmetnih civila nije držan u PO Jasenice zbog krivičnog djela i prekršaja, pa bi jedini mogući zaključak presude bio da su civili držani protivpravno u PO Jasenice i Podvranu.

51. Ocjenom argumentacije prvostepenog vijeća u kontekstu žalbenih prigovora koji ukazuju na pogrešan zaključak prvostepenog vijeća u vezi sa tezom optuženja o protivpravnom zatvaranju civila u centar Jasenice, Vijeće nalazi da je prvostepeno vijeće detaljno

obrazložilo na koji način dolazi do zatvaranja civila u kuću u Jasenici. Kako proizilazi iz iskaza svjedoka, a što je i navedeno u dijelovima prvostepene presude od p. 120 do 145, i ovo vijeće zaključuje da je isključivi cilj smještanja civila u Jasenice, bio da se civili zaštite.

52. Prvostepeno vijeće pravilno konstatuje da nikad nije donesena naredba da se u PO Jasenice formira Sabirni centar, logor ili kolektivni centar, te da veći broj civila iz tačke 1. optužnice nisu lica sa područja općine Bosanska Krupa. Određeni broj ovih lica pronađen je na prostoru općine Sanski Most i doveden od strane vojske u Jasenice. Čak i svjedoci optužbe, kao i materijalni dokazi optužbe potvrđuju da su civili pronađeni od strane vojske i dovedeni u Jasenicu i predavani civilnim organima vlasti.⁵ Time je negiran žalbeni navod da prvostepeno vijeće u dovoljnoj mjeri nije cijenilo dokaze optužbe. Veći broj ispitanih svjedoka saglasan je u kazivanju da je vojska imala zadatak da civile izvuče iz borbenih dejstava i da ih preda najbližim organima vlasti.⁶ Iz provedenih dokaza je jasno da je policija u to vrijeme sprovodila Naredbu načelnika opštine Bosanska Krupa (O1 – 55), koja je zabranjivala povratak stanovništva u Bosansku Krupu privremeno, do konačne procjene sigurnosti uvjeta za povratak građana.

53. Imajući u vidu cjelokupne izvedene dokaze, žalbeni navodi nisu doveli u pitanje zaključak prvostepenog vijeća da se nije sa sigurnošću moglo utvrditi da se u konkretnom slučaju radi o protivpravnom zatvaranju civila srpske i hrvatske nacionalnosti u prostorijama Sabirnog centra Jasenice. Polazeći od situacije na terenu, svakodnevnog prolaska vojske, osnovan je zaključak prvostepene presude da optuženi Šaran i Šabić nisu mogli odbiti prijem ovih lica, jer je zadatak civilnih organa vlasti da vodi računa o civilima, smjeste ih u Sabirni centar Jasenice i o tome obavijeste pretpostavljene tražeći da se za ta lica što prije nađe drugo rješenje. Što su optuženi i učinili obraćajući se kako općinskim organima vlasti tako i Crvenom krstu/križu.

⁵ Svjedoci optužbe: Slavica Štrbac, Stana Jelača, Miloš Bundalo, Branko Udovčić, Žarko Majkić i Mara Obradović, kao i materijalni dokaz T-26 (izvještaji o ratnim dejstvima i drugim bezbjedonosnim događajima)

⁶ Svjedoci: Samir Alijagić, Jasmin Sijamhodžić, Hilmića Suljić i Adnan Dupanović

54. U prilog zaključku da je opšti kontekst tog vremena predstavljao opasnost po civile, prvostepeni sud je detaljno obrazložio i donio takav zaključak i to na temelju iskaza svjedoka optužbe: Stane Jelača, Ibrahima Gerzića, Mike Pašić Branka Udovčića i Rajka Jelače, Jele Jerković, koji civili su svi opisivali nesigurnost koja je tada vladala na tom području, te situacije kojima su svedočili i koje su čuli, a koje su ukazivale da je vojska koja prolazi tim predjelima, predstavljala opasnost po civile.
55. Nadalje, kada su u pitanju uslovi smještaja civila u Jasenicama, koji su prema tezi optužbe bili nehumani i nisu zadovoljavali minimalne standarde boravka lica kojima je ograničena sloboda, ispravno su ocjenjeni iskazi svjedoka kako optuženog Šabića, tako i ostalih pripadnika PU Jasenice koji su naveli da su svi civili smješteni u kuće koje jesu bile uslovne za stanovanje, jer su ih vlasnici napustili nekoliko dana ranije, te da su bile opremljene i da je ispred kuće postojao toalet, a da su im madrace obezbijedili iz motela. Iz iskaza ovih svjedoka proizilazi da su se svi hranili na isti način i iz iste kuhinje, uključujući i pripadnike policije, što je prvostepeni sud detaljno obrazložio u svojoj presudi u paragrafima 146-162.
56. Čak se i u navodima žalbe citiraju iskazi svjedoka optužbe Žarka Majkića i Slavice Štrbac koji saglasno izjavljaju da su žene istu hranu spremale kako za njih tako i za policajce koji ih čuvaju⁷. Također, ocjenom provedenih dokaza se moglo zaključiti da su uslovi boravka u Jesenicama bili upravo onakvi kakvi su s obzirom na tadašnje okolnosti ratnih zbivanja i mogli da budu, te obzirom na iskaze svjedoka koji su se izjašnjavali da u gradu nije bilo struje, da je grad bio u lošem i razrušenom stanju, da je stanje sa pitkom vodom bilo kritično, ne bi bilo opravdano očekivati da ova lica imaju bolje uslove za život od stanovništva koje je na istom području živjelo, te ni ovo Vijeće nije moglo van razumne sumnje utvrditi da su optuženi odgovorni za stanje smještaja civila u Jasenicama.
57. Kada je u pitanju optužba da je optuženi Šabić naređivao i upućivao civile na nezakoniti prinudni rad, a da optuženi Šaran kao njegov naređeni je to znao i ništa nije preduzeo, Vijeće nalazi da je prvostepeni sud detaljno obrazložio o kakvim radovima se radilo, da

⁷ Strana 22 žalbe Tužilaštva BiH

su u pitanju radovi kao što su kućanski poslovi, pripremanje hrane, cjepanje i slaganje drva, čuvanje stoke, koji poslovi su kako prvostepeno vijeće pravilno zaključuje, bili obavljani radi poboljšanja kvaliteta života civila koji su boravili u Jasenici. Kako se to pravilno ističe i u pobijanoj presudi, radovi koji su obavljani se nikako nisu mogli smatrati radovima u nehumanim uslovima ili da su uslovi rada za civile bili teški, kao i da su lica radila od jutra do večeri. Stoga, i ovo Vijeće se slaže da teza optužnice da su optuženi Šaran i Šabić odgovorni i za inkriminaciju upućivanja na prinudni rad, također nije dokazana, te žalbom pravilnost takvog zaključka nije dovedena u pitanje.

58. Dakle, kada se analiziraju svi izvedeni dokazi, vijeće nalazi da se žalbom neosnovano osprava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u pogledu ove tačke. Prema mišljenju Vijeća, prvostepeno vijeće je pravilno cijeno izvedene dokaze kako Tužilaštva BiH, tako i odbrane, te donijelo ispravan zaključak da ne postoji odgovornost optuženih za radnje koje su im se ovom tačkom stavljale na teret.

b) Tačka 2a) izreke presude

59. Tužilaštvo BiH u žalbi ukazuje da je pogrešno utvrđeno činjenično stanje koje se ogleda u zaključku da Samir Šabić i Zijad Kadić nisu počinili radnje iz tačke 2a) izreke pobijane presude, dok su u potpunosti izostali razlozi oslobađajuće presude za optuženog Jadranka Šarana. Obzirom da se ova tačka temeljila na izjavi svjedoka Miloša Bundala, Tužilaštvo BiH smatra da ona u potpunosti potvrđuje navode optužnice i da svjedok u izjavi detaljno opisuje kako je zlostavljan u sabirnom centru Jasenica, te je za Tužilaštvo BiH neprihvatljiv stav prvostepenog suda da se na izjavi jednog svjedoka ne može zasnovati osuđujuća presuda, posebno ako je njegov iskaz uvjerljiv, kakav je to bio iskaz oštećenog Bundala. Tužilaštvo se poziva na stav Suda BiH iz predmeta protiv optuženog Mejakića, koji je potvrdio tezu da čak i u situacijama kada postoji samo jedan iskaz svjedoka, on je dovoljan da se donese osuđujuća presuda.

60. Ocjenom žalbenih prigovora u ovom dijelu presude, Vijeće najprije konstatuje da je o radnjama iz ove tačke, jedini neposredni svjedok bio oštećeni Miloš Bundalo koji je dao

izjavu u toku istrage i čija je izjava na glavnom pretresu pročitana. Prvostepeno vijeće je detaljno analiziralo izjavu oštećenog Bundala, te je dovelo u vezu sa iskazom svjedoka Stane Jelača te izjavom Marka Obradovića, Mare Obradović, Žarka Majkića, kao i Mike Pašić, čije izjave su također pročitane na glavnom pretresu.

61. Očigledno je da se ova tačka optužnice temelji na iskazu oštećenog Bundala čija izjava je pročitana tokom glavnog pretresa. I drugi dokazi se odnose na iskaze navedenih svjedoka čije su izjave pročitane na glavnom pretresu. Vijeće je već u dijelu koji se odnosi na bitne povrede određava krivičnog potupka dalo detaljnju argumentaciju zašto osuđujuća presuda u odlučujućem dijelu ne može da se zasniva na pročitanim iskazima svjedoka, te nema potrebe da ponavlja tu argumentaciju.
62. Jedini svjedok koji je ispitan na glavnom pretresu na ove okolnosti je Slavica Štrbac, koja je navela da nije bila prisutna navedenom događaju, pa nije vidjela osobu koja je tukla oštećenog Bundala. Očigledno je da njen iskaz ne potkrepljuje pročitane izjave oštećenog Bundala, stoga nije mogao biti dovoljan za donošenje osuđujuće presude za ovu tačku optuženja.
63. Suprotno žalbenim navodima, čak i kad se analizira izjava oštećenog Bundala, ovo Vijeće nalazi da je prvostepeni sud dao prihvatljivu karakterizaciju ovom iskazu, kada je zaključilo da je svjedok u svojim tvrdnjama u izjavi nepouzdan, te da takav njegov iskaz sam po sebi nije podoban da bi se na njemu mogao zasnovati zaključak van razumne sumnje da su optuženi Šabić i Kadić, počinili radnje koje su im se u ovoj tački stavljale na teret.
64. Najprije, iako je svjedok Bundalo u svojoj izjavi naveo da je vidio kako je pretučen Slobodan Topolić, kojeg je nakon što je njega, po njegovom kazivanju „Akica“ udario u oba obraza otvorenim dlanom i koji je ubačen je u kuću gdje se nalazila i svjedok Slavica Štrbac, ona je potvrdila da je Bundalo bio povrijeđen, ali je navela da joj oštećeni Bundalo nije spominjao da je također pretučen i Topolić. A kada je u pitanju lice pod nadimkom „Apica“ za koje oštećeni navodi da je on oštećenog ošamario, sporan je opis lica pod tim

nadimkom, kao i njegov stvarni nadimak, jer ga oštećeni Bundalo i svjedok Slavica Štrbac opisuju na sasvim različite načine, pri čemu svjedokinja Štrbac govori o licu sa nadimkom "Hapica". Posebno je dovelo u pitanje njegovu vjerodostojnost i dio njegove izjave u kojoj je i on sam naveo da je pretučen i prije dovođenja u policijsku stanicu, a tu činjenicu su potvrdili i svjedoci Stana Jelača i Mara Obradović, koje su u svojim izjavama navodili da su ih prilikom zarobljavanja tukli kundakom puške.

65. Pored toga, optužba je radnje koje su se ovom tačkom stavljale na teret optuženima Šabiću i Kadiću, i to da su oni natjerali lica Žarko Majkić i David Mudrinić da se međusobno udaraju od čega su oštećeni trpjeli tjelesnu bol, također zasnivala na iskazu svjedoka Bundala. Njegov iskaz je, kako je to prvostepeni sud pravilno i konstatovao, u tom dijelu konfuzan i iz njegovog iskaza nije jasno da li su ova lica međusobno tukla jedan drugog ili su ih optuženi Šabić i Kadić tukli. Čak ni izjave svjedoka Marka Obradovića i Mike Pašić kojima se nastojalo potkrijepiti iskaz svjedoka Bundala, nisu u potpunosti jasne i uvjerljive jer svjedoci govore o tome da ih je Šabić tukao, te da im je pucao iznad glave. Neki od svjedoka su izjavili da su policajci tjerali neoženjene zatvorenike da tuku jedan drugog, ali iz ovih izjava nije se moglo sa sigurnošću zaključiti ko su bili ti policajci. Posebno je iskaz oštećenog Bundala doveden u pitanje izjavom samog oštećenog Žarka Majkića koji je i sam naveo da u Jasenici nije pretučen, što prvostepena presuda i konstatuje.

66. Dakle, od strane prvostepenog vijeća data je detaljna i prihvatljiva argumenatcija u pogledu oslobađajućeg dijela koji se odnosi na optužene Šabića i Kadića u vezi ove tačke optuženja.

67. Kad je pak tvrdnja žalbe da prvostepena presuda izostavlja razloge oslobađanja od odgovornosti optuženog Jadranka Šarana, Vijeće i ovaj navod nalazi neosnovanim. Prvostepena presuda u paragrafima 244-246 daje detaljnu argumentaciju u vezi činjenice da optužnica komandnu odgovornost optuženog Šarana zasniva samo na poziciji koju je obavljao u inkriminisano vrijeme, a da pri tome uopšte nije izvodila dokaze na ostale okolnosti koje čine elemente komandne odgovornosti optuženog Šarana.

c) Tačka 2b) izreke presude

68. U vezi sa ovom tačkom Tužilaštvo BiH osporava zaključak prvostepenog vijeća da optuženi Zijad Kadić nije počinio krivično djelo koje mu se ovom optužbom stavlja na teret. U žalbi se tvrdi da je pogrešan zaključak da Branko Udovčić nije bio ratni zarobljenik, što je suprotno dokazima Tužilaštva T12 i T13 i dokazu 01 - 32 odakle je vidljivo da je on bio pripadnik VRS u momentu zarobljavanja.

69. Međutim, ovo Vijeće prihvata argumentaciju prvostepenog vijeća u pogledu ove činjenice, budući da najprije po samom kazivanju oštećenog Udovčića, on nije bio pripadnik VRS već je bio angažovan na izvršavanju radne obaveze, radeći poslove sitnih opravki na objektima komandi jedinica VI Sanske brigade (dokaz T – 13 – Zapisnik o saslušanju oštećenog Branka Udovčića od 23.12. 2005. godine), te da je u momentu zarobljavanja bio u grupi lica među kojima je bilo i vojnika i civila. Prvostepeni sud je pravilno primjenio standard za ocjenu statusa ratnog zarobljenika, posebno u pogledu zaključivanja prema Trećoj ženevskoj konvenciji koja je propisala da se rješavanje sumnje u pogledu da li određena osoba ima status civila ili ne, u svakom slučaju će se smatrati da je osoba civil. Kako je Tužilaštvo BiH za ovu tačku kao jedini neposredni dokaz koristilo izjavu svjedoka oštećenog Udovčića koja je samo pročitana, pa se ova činjenica nije mogla detaljnije razjasniti kroz direktno i indirektno ispitivanje svjedoka, to je prvostepeno vijeće ispravno odlučilo da nije dokazano da je oštećeni imao status ratnog zarobljenika u vrijeme njegovog boravka u Jasenici, te je žalba u ovom dijelu neosnovana.

70. Tužilaštvo BiH također pobija zaključke do kojih je došlo vijeće u vezi sa ovom tačkom kada je u pitanju radnja prelaćivanja oštećenog Udovčića i Slobodana Topolića koju je navodno preduzeo optuženi Zijad Kadić prema obojici. O ovom događaju izjavu koja je pročitana na glavnom pretresu, dali su oštećeni Udovčić, te svjedoci, Stana Jelača, Mara

Obradović i Mika Pašić, dok je na pretresu svjedočila Slavica Štrbac. Ocjenom argumentacije prvostepenog vijeća, i ovo Vijeće smatra da je iz provedenih dokaza nije bilo moguće drugačije zaključiti osim na način kako je to zaključio prvostepeni sud u vezi sa ovom tačkom.

71. Apelaciono vijeće ponovo podsjeća na svoju argumentaciju koja se odnosi na nemogućnost zasnivanja osuđujuće presude u odlučujućem dijelu na osnovu pročitanih izjava svjedoka, bez mogućnosti ispitivanja ovih svjedoka od strane odbrane. Pri tome je oštećeni Udovčić dao dvije izjave, te ni u jednoj od izjava nije naveo da je upravo optuženi lice koje ga je tuklo, pa nije čak naveo ni da je to bio "Hapica" ili "Apica" ili "Akica". Iskazi ostalih svjedoka nisu potkrijepili jedan drugog, te su kontradiktorni i neprecizni. Jedini ispitani svjedok Slavica Štrbac koja je bila prisutna u tom vremenu u prostorima Sabirnog centra Jasenice, nije uopšte spominjala u svom iskazu da je oštećeni Topolić pretučen. Svjedoci Mika Pašić, Mara Obradović i Stana Jelača navele su da je policajac sa nadimkom „Apica“ tukao Topolića i tjerao ga da mu čisti cipele. Ove izjave nisu mogle biti provjerene kroz ispitivanje na pretresu, te je ostalo nejasno ko je tukao Slobodana Topolića, a posebno ko je lice koga oni označavaju "Apica".

72. Kada je u pitanju premlaćivanje oštećenog Udovčića, vijeće podsjeća da je on dao dvije izjave koje ni one same nisu saglasne jedna sa drugom, a ni sa ostalim izjavama svjedoka koji su dali izjave u pogledu ove tačke. Oštećeni nije ni u jednoj izjavi spomenuo ko je lice koje ga je najviše tuklo. Čak i izjava unakrsno ispitanе svjedokinje Slavice Štrbac je suprotna izjavi samog oštećenog, jer ona navodi da je oštećenog Udovčića „Hapica“ tukao svaki dan ispred Branine kuće u kojoj je ona bila smještena, dok oštećeni Udovčić nije niti jednom izjavio da je bio premlaćen ispred te kuće.

73. Neosnovan je i žalbeni navod u odnosu na optužene Šabića i Šarana u pogledu njihove komandne odgovornosti. Prvostepena presuda u paragrafima 244-246. daje svoju argumentaciju u vezi oslobađajućeg dijela po tom osnovu. Pravilan je stav da komandni položaj optuženih sam po sebi nije dovoljan za utvrđivanje njihove odgovornosti, bez

provođenja dokaza koji se odnose na ostale elemente komandne odgovornosti, što je u konkretnom slučaju izostalo.

74. Iz ovakvog stanja dokazanosti, prvostepeni sud nije ni mogao donijeti drugačiji zaključak, osim zaključka da Tužilaštvo BiH nije dokazalo da su optuženi počinili ove radnje na opisani način.

d) Tačka 2c) izreke presude

75. U vezi sa ovom tačkom izreke, Tužilaštvo BiH osporava zaključak prvostepenog suda da optuženi Zijad Kadić i Samir Šabić nisu počinili radnje opisane u izreci. Tužilaštvo smatra da je prvostepeni sud pogrešno cijenio iskaze pojedinih svjedoka, te samim tim došao do pogrešnog zaključka da optuženi Zijad Kadić nije odgovoran za ranjavanje oštećene Milke Ćurguz, kao ni optuženi Samir Šabić koji je to znao i nije poduzeo ništa protiv svog podređenog.

76. Pogrešno su prema stavu Tužilaštva ocjenjeni iskazi Štrbac Slavice, Danice Čiča, Mare Obradović, Marka Obradovića i drugih, koji su na isti način opisivali kako je ranjena oštećena Milka Ćurguz, te da se optuženi Kadić spominje kao počinilac, nadimka "Apica" i "Akica", a prema stavu Tužilaštva BiH, postoje brojni dokazi da je optuženi Kadić imao navedene nadimke.

77. Uvidom u izvedene dokaze, da se zaključiti da Tužilaštvo BiH ovu tačku optuženja dokazuje u najvećoj mjeri pročitanim iskazima svjedoka koji nisu unakrsno ispitani od strane odbrane.⁸ Vijeće ponovo podsjeća na raniju argumentaciju koja se odnosi na mogućnost zasnivanja osuđujuće presude samo na osnovu pročitanih izjava svjedoka, bez mogućnosti unakrsnog ispitivanja od strane odbrane.

78. Od posrednih dokaza koji potvrđuju optuženje na glavnom pretresu, ispitani su Danica Čiča i Slavica Štrbac. Obije ove svjedokinje nisu bile prisutne neposredno događaju, te

⁸ Radi se o svjedocima: Branko Udovčić, Marko Obradović, Mara Obradović, Mika Pašić i Stana Jelača.

svoje saznanje o istom imaju iz priče oštećene Milke Ćurguz. Svjedokinja Danica Čiča je izjavila da je njena majka ranjena u desnu nogu i da je po dolasku majke u martu 1996. godine rana i dalje curila.

79. Ovakva tvrdnja je dovedena u sumnju iskazom svjedoka dr. Salih Šahinovića koji je obilazio civile u Podvranu i kome se niko nije žalio da je ranjen vatrenim oružjem. Čak šta više, ovaj svjedok je u cilju provjere zdravstvenog stanja civila tražio da svaki od njih ustane, pa bi primjetio da je neko ranjen, pogotovo ukoliko rana curi, te da je vrlo teško da takva rana sama zacijeli, jer bi došlo do infekcije ili sepse.

80. Pored toga, kako je to ispravno primijetilo i prvostepeno vijeće, sumnju u vezi sa događajem izazvale su i druge okolnosti poput okolnosti da je u Nalazu i mišljenju Doma zdravlja Novi Grad iz 1996. godine (T-41) navedeno da je oštećena zadobila povredu u lijevu potkoljenu, dok se u Rješenju kojim ona ostvaruje pravo na civilnu invalidninu navodi ranjavanje u desnu potkoljenu. Dodatno, sumnju izazivaju i ostale okolnosti koje je prvostepeno vijeće pravilno uočilo, a to su da se oštećenju previjanje rane nalaže svaki drugi dan i to Nalazom i mišljenjem Doma zdravlja iz 1996. godine, što je više od 13 mjeseci od navodne povrede, a ljekari Dr Salih Šahinović i Dr Sead Šertović koji su obilazili civile u Podvranu, navode da nisu utvrdili da je neko od prisutnih kada su ih obilazili u oktobru 1995., uopšte bio ranjen.

81. Također, prema mišljenju ovog Vijeća, pravilno su ocijenjeni dokazi i u pogledu inkriminacije koja se stavljala optuženom Šabiću na teret. Samo su svjedoci Mika Pašić i Stana Jelača izjavile u svojim izjavama da je optuženi Šabić zabranio da pomogne oštećenju i da joj je zaprijetio da će je raniti i u drugu nogu. Međutim, niko drugi od svjedoka uključujući i Slavicu Štrbac, kao ni Mara i Mirko Obradović koji su izjavili da su joj pomagali nakon povrede, nisu izjavili da je tada tu bio uopšte prisutan optuženi Šabić.

82. Svi ovi izvedeni dokazi su pravilno ocijenjeni od strane prvostepenog suda, te žalbeni navodi koji ukazuju drugačije nisu osnovani. Niko od svjedoka nije znao ko je osoba pod nadimkom "Akica", "Hapica" ili "Apica", a obzirom da su izjave svjedoka na pretresu samo

pročitane, kod ovakvog stepena dokazanosti ove odlučne činjenice, vijeće ne nalazi da je dokazano da su se inkriminacije opisane u ovoj tački uopšte mogle pripisati optuženima Kadiću i Šabiću, te se ovaj prigovor Tužilaštva BiH odbija kao neosovan.

83. Neosnovan je i tvrdnja da prvostepena presuda izostavlja razloge u pogledu komandne odgovornosti optuženih Šarana i Šabića. Vijeće ponovo podsjeća da prvostepena presuda u paragrafu 244-246. daje argumentaciju u pogledu oslobađanja od tog optuženja, koja argumentacija nije osporena podnijetom žalbom.

e) Tačka 3) izreke presude

84. Tužilaštvo BiH osporava utvrđeno činjenično stanje u vezi sa ovom tačkom, te se protivi zaključku koji je prvostepeni sud donio da nema kauzaliteta između radnje optuženog Šabića i smrti Marka Gakovića. Tužilaštvo BiH smatra da je prvostepeno vijeće postupalo pristrasno poklonivši vjeru iskazima optuženih Šarana i Šabića. U žalbi se ističe da je odvođenje i zatvaranje Marka Gakovića u PO Jasenice bilo nezakonito, te se tužilaštvo ne slaže da je navodno izazivanje opšte opasnosti bio stvarni motiv lišenja slobode ovog lica. Ukazuje se dalje na sve druge dokaze koji su izvedeni u vezi sa ovom tačkom, te žalba smatra da svi izvedeni dokazi bez sumnje ukazuju da su optuženi Šaran i Šabić odgovorni za navedene radnje kako je to opisano u optužnici.

85. Vezano za prigovor u pogledu nezakonitog lišenja slobode Marka Gakovića, prvostepeno vijeće je svoju odluku zasnovalo na iskazima optuženih Jadranka Šarana, kao i drugih svjedoka koji su potkrijepili njegov iskaz. Prigovor koji se ističe u žalbi odnosi se na navodno nepostojanje pravnog osnova za lišenje slobode Marka Gakovića. Međutim, kako su opisali optuženi Šaran, te svjedoci čiji su iskazi detaljno analizirani u dijelovima presude p. 249 – 262, Marko Gaković je priveden po osnovu dojave o pucnjavi na terenu Suvajčine, pa je pretresom na licu mjesta, kod Marka Gakovića nađeno oružje vojni karabin M 48 i lovačka puška koje je i oduzeto, te je Marko Gaković tada priveden. Svi saslušani svjedoci kao što su Adem Birdžo, Senad Velagić, N.K, Dževad Komić, Mujo Šabić pripadnici policije u to vrijeme koji su bili na terenu pri privođenju Marka Gakovića,

na isti način su svjedočili da je ovo lice privedeno u policiju nakon dojave o pucnjavi od strane građana i jer su kod njega pronašli oružje.

86. Iskazi ovih svjedoka su ispravno ocjenjeni, u potpunosti su uvjerljivi i ne ostavljaju prostora za sumnju u drugačiji tok događaja, te se ne mogu prihvatiti navodi tužilaštva o pristrasnosti sudećeg vijeća.

87. Tužilaštvo se u žalbi poziva na iskaze svjedoka N.K i H.K, koji su naveli da su na terenu u Suvajčine otišli kako bi zbrinuli jedno lice srpske nacionalnosti zbog njegove lične bezbjednosti. Međutim, taj navod nije u suprotnosti sa iskazima svjedoka, naročito optuženog koji je to potvrdio u svom iskazu – da je šef Odsjeka H.K dao zadatak da se lice pod nadimkom „Gak“ zbrine kako ga vojska ne bi ubila. Vijeće također ističe da su i materijalnom dokumentacijom potkrijepljena svjedočenja nabrojanih svjedoka i to Naredbom SJB Bosanska Krupa O1- 48 od 31. 10. 1995. godne, potpisana od strane optuženog Šarana, o pretresu terena i privođenju lica srpske nacionalnosti, kao i iz dokaza o1 – 49 – Službene zabilješke o pronalasku civila Gakovića, i Raja Mandića, da je radi bezbjednosne situacije na terenu formirana jedinica za obilazak terena i da se pronađena lica srpske nacionalnosti imaju dovesti u PS Bosanska Krupa radi daljeg operativnog rada. Samo smještanje Marka Gakovića zv.“Gaka” u PO Jasenice naređeno je od strane komandira policijske stanice Bosanska Krupa Tadžića, što su potvrdili saglasni iskazi svjedoka Elvira Terzića, Senada Velagića i Šerifa Sedića, koje ni Tužilaštvo nije osporilo u žalbi. Dakle, iz navedenog se i po ocjeni ovog Vijeća, moglo zaključiti jedino na način kako je prvostepeni sud i zaključio u pobijanoj presudi, a to je da je optuženi Šaran naredbu o privođenju Marka Gakovića izdao u okviru svojih ovlaštenja, redovnog i uobičajenog policijskog posla i po svojoj procjeni, a da odluku o zatvaranju Marka Gakovića u PO Jasenice optuženi Šaran nije donio.

88. Žalbeni navodi u odnosu na ovu tačku presude predstavljaju viđenje događaja sa tužilačke strane, koje nema objektivnog uporišta u izvedenim dokazima. Stoga takvi žalbeni navodi nisu mogli dovesti u pitanje zaključak prvostepenog vijeća da je privođenje Marka Gakovića u policijsku stanicu Bosanska Krupa obavljeno u okviru redovnih zadataka

policije, kao i da se ne radi o njegovom protivpravnom zataranju u PO Jasenica odakle je Marko Gaković vrlo brzo pobjegao (slijedeći dan).

89. Kada je u pitanju drugi dio ovog optuženja, kojim je na teret optuženom Šabiću stavljeno na teret da je počinio inkriminaciju ubistva Marka Gakovića koji je nakon smještanja u PO Jasenice pobjegao, Vijeće nalazi da ni u ovom dijelu žalba ne ukazuje osnovano da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno, te da je prvostepeno vijeće pogrešno zaključilo kada je utvrdilo da nema veze između navodne radnje optuženog Šabića i nastupjele posljedice.

90. Kao što proizlazi iz žalbe, Tužilaštvo BiH ne osporava osnovano zaključak presude, već daje svoju ocjenu izvedenih dokaza koja se ne može prihvatiti kao ispravna. Prvostepeno vijeće je svoj zaključak baziralo najprije na patrolnom nalogu (T 25) kojim je nesporno da je optuženi Šabić izdao zadatak da se izvrši pretres sela Suvaja, a kako bi se pronašao Marko Gaković, nakon što je pobjegao iz PO Jasenice, a što su dodatno potvrdili svjedoci Tužilaštva koji su učestvovali u ovom zadatku. Dakle radilo se o neposrednim učesnicima akcije pronalaska ovog lica, i to Ibrahima Gerzića, Muharena Sedića, Mahmuta Kahrića, Zijada Džafića. Činjenice koje su dokazane u ovoj tački su da je optuženi izdao nalog za patrolni pretres terena sela Suvaja u cilju pronalaska Marka Gakovića, te da iz iskaza saslušanog svjedoka Zijada Džafića proizilazi da su ga vidjeli u blizini njegove kuće ali da im je pobjegao iz vidokrug u gustu borovu šumu, odakle nije bilo smisla da ga dalje traže. Na isti način je svjedočio i optuženi Šabić, te kao konačna dokazana činjenica je da je tijelo oštećenog Gakovića pronađeno kasnije u selu Jasenica gdje je i živio.

91. Međutim, prema optužnici optuženi Šabić se teretio da je odgovoran za ubistvo Marka Gakovića. Ali ako se analizira opis radnje izvršenja u optužnici, u kojem je navedeno da je optuženi Šabić sa ostalim policajcima u potrazi za oštećenim naoružan opkolio njegovu kuću, te ga ubrzo zatim uočili da bježi, nakon čega se oštećenom izgubio svaki trag, da bi njegovo tijelo bilo pronađeno tek mnogo kasnije za vrijeme asanacije terena, jasno je da se optuženjem uopšte ne opisuje koju radnju optuženi Šabić preduzima prema Marku Gakoviću, te da li ta radnja i na koji način uzrokuje smrt Marka Gakovića. Ovo je ispravno

zaključilo prvostepeno vijeće, kada je navelo da ovakav opis radnje ne sadrži bitna obilježja krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva izvršenog ubistvom Marka Gakovića.

92. Budući da je za ovu radnju (ubistvo Marka Gakovića) prvostepeno vijeće donijelo oslobađajuću presudu iz razloga što ove radnje, odnosno djelo za koje je optuženi Šarić potvrđenom optužnicom optužen, nije zakonom propisano kao krivično djelo, to je daljnje razmatranje žalbenih navoda u pogledu pravilnosti utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na ove radnje koje same po sebi ne predstavljaju krivično djelo, suvišno i nepotrebno.

f) Tačka 4) izreke presude

93. Na kraju, Tužilaštvo BiH osporava i zaključak prvostepenog vijeća u pogledu krivice optuženog Šarana za radnje odlučivanja i usaglašavanja da se civili srpske i hrvatske nacionalnosti drže bez pravnog osnova, zatvoreni u mjestu Podvran, opština Bosanska Krupa u privatnim kućama Miće Banja i njegovog sina, koje su služile kao prostorije Sabirnog centra Podvran. Pored toga, na teret optuženom Šaranu stavljeno je i da su civili u prostorijama u Podvranu boravili u nehumanim i nezdravim uslovima, te da im se onemogućilo da se vrate u svoje kuće odakle su odvedeni.

94. Najprije kada je pitanju prigovor da je pogrešno utvrđeno činjenično stanje u pogledu smještanja civila u Podvran, Vijeće ne nalazi da je Tužilaštvo BiH osnovano osporilo zaključak u pogledu odgovornosti optuženog Šarana, koji se odnosi na ovaj dio optuženja. U žalbi se argumentuje da je dokazano da su civili prebačeni u Podvran, te se dalje navode iskazi svjedoka koji govore o uslovima boravka, ograničenju kretanja civila i postojanju obezbjeđenja Sabirnog centra koji su obezbjeđivali policajci pod ingerencijom optuženog kao načelnika SJB. Međutim, Tužilaštvo BiH ni u žalbi ne osporava činjenicu da odluku o premještanju civila i smještaju u navedenim lokacijama u Podvranu, nije donio optuženi Šaran.

95. Iz svih provedenih dokaza koje je prvostepeno vijeće svestrano analiziralo i dalo iscrpnu argumentaciju, nije se moglo zaključiti da je optuženi Šaran uopšte donio odluku da se civili iz Jasenica prebace u Podvran.
96. Žalбом se ne dovode u pitanje saglasni iskazi svjedoka Hamdije Grošića, Lili Umičević i Samire Halkić, uposlenika Crvenog krsta Bosanska Krupa, koji potvrđuju da je Crveni krst/križ pronašao prostorije za smještaj civila srpske nacionalnosti u Podvranu, i ove prostorije pripremio za smještaj ljudi. Na njihovo traženje je donijeta odluka od tadašnjih civilnih struktura vlasti, o prebacivanju civila u Podvran. Od općine Bosanska Krupa su dobili dva kombi vozila i oni iz Crvenog krsta su učestvovali u prebacivanju civila u Podvran. Svi ovi ispitani svjedoci potvrdili su da su civili zapravo premješteni na brojna insistiranja optuženog Šarana kao načelnika SJB Bos.Krupa, koji je insistirao da se civili premjeste iz PO Jasenice u Bosansku Krupu. I sam optuženi je u svom iskazu tako naveo, te ni sam nije osporio da su policajci SJB B.Krupa obezbjeđivali kombije koji su vršili prevozili civila na lokaciju u Podvranu. Pored toga, iz materijalnog dokaza (01 – 37) proizilazi da Opština Bosanska Krupa obavještava Centar službi bezbjednosti, ministra i načelnika CSB da su sva lica prebačena na zajedničko mjesto u Bosanskoj Krupi, te da je o njima dalje brigu preuzeo Crveni krst općine B.Krupa.
97. Dakle, iz navedenog je jasno da je prvostepeno vijeće ispravno zaključilo kada je utvrdilo da odgovornost za premještanje civila iz Jasenice u Podvran nije ovisilo o optuženom Šaranu, niti je on o tome donosio odluku, te da je o ovim licima dalje brigu preuzeo Crveni krst/križ općine B.Krupa.
98. Kada su u pitanju uslovi smještaja u Podvranu, za koje Tužilaštvo BiH ističe da su bili nehumani, kao i da optuženi svjestan uslova boravka u tim prostorijama, nije poduzeo ništa s ciljem da im se omogući minimalan standard boravka, pa se u žalbi citiraju iskazi svjedoka Slavice Štrbac, Mirsada Grošića, Senada Veladžića, tvrdeći da u Podvranu nije bilo ni vode za piće, ni prozora, da nisu dobijali hranu, već da su im drugi ljudi donosili hranu.

99. Vijeće konstatuje da se žalbom ne osporavaju iskazi uposlenika Crvenog krsta/križ općine B. Krupa, koji su potvrdili da je Crveni krst/križ vodio računa o smještaju civila u Podvranu. Svjedoci koji su boravili u Podvranu⁹, saglasni su u tome da su uslovi boravka u Podvranu bili bolji u odnosu na Jasenice, hrana je bila bolja, vodu i hranu su dobijali redovno od Crvenog krsta. Svjedok Tariq Burjaq, pripadnik IPTF koji su vršili obilazak civila u Podvranu, potvrđuje da status civila u Podvranu nije bio ništa gori od statusa lokalnog stanovništva.

100. Kada je u pitanju žalbeni navod koji se odnosio na nemogućnost da se civili slobodno kreću u Sabirnom centru Podvran, kao i da se vrate svojim kućama, jer su obezbjeđivani od strane policije, Vijeće i ovaj navod nalazi neosnovanim.

101. Izvedeni dokazi na nesporan način potvrđuju da su civili dana 09.10.1995.godine prebačeni iz Jasenica u Podvran i da dvije kuće u kojima su bili smješteni niko nije obezbjeđivao. Tek po zahtjevu organa bezbjednosti 511 brigade¹⁰ po naredbi komandira PS Bosanska Krupa policija počev od 19.10.1995.godine počinje sa obezbjeđenjem civila u Podvranu. Ova mjera uvedena je radi zaštite ovih lica, što je opravdalo njenu svrhu, imajući u vidu jedan događaj krajem 1995.godine sa jednim naoružanim pripadnikom armije R BiH, o čemu je svjedočio veći broj lica. Policija nije kontrolisala ova lica oni su mogli slobodno da se kreću po B. Krupi, optuženi Šaran nije bio nadležan za rješavanje bilo kakvih statusnih pitanja ovih lica. Svjedok Idriz Ezić, načelnik općine Bosanska Krupa, potvrđuje da su se ova lica njemu obraćala u vezi mogućnosti povratka svojim kućama.

102. Pravilan je stav prvostepenog vijeća, da veći broj svjedoka oštećenih lica smještenih u Podvranu su saglasno izjavili da su njihove kuće bile devastirane i uništene uslijed ratnih dejstava i da se nisu mogli vratiti u svoje kuće, te da su čekali donacije za obnovu kuća. U tom smislu je interesantna izjava svjedokinje Stane Jelača, koja potvrđuje

⁹ Svjedoci : Mika Pašić, Stana Jelača, Jela Jerković, Miloš Bundalo.

¹⁰ Dokaz broj 01-38

da je sa svojim suprugom Jovom ostala u Podvranu do 2001. godine, dobrovoljno, i tek po obnavljanu svoje kuće su se vratili.

103. Izvedeni dokazi potvrđuju zaključak prvostepenog vijeća da optuženi Šaran nije imao bilo kakvog uticaja u premještanju civila u Podvran, da nije bio ovlašten za donošenje bilo kakve odluke o puštanju na slobodu ovih civila, budući da nisu ni bili lišeni slobode. Također nije bio ovlašten da rješava bilo kakvo statusno pitanje ovih lica, uključujući i pitanja vezana za uslove boravka civila, u dvije kuće u Podvranu.
104. Određeni dio žalbenih navoda, u okviru ove tačke, odnosi se na utvrđenje činjenica koje se odnose na navodnu zabranu izdavanja ličnih karata licima u Podvranu, što je po tvrdnji optužbe uticalo na njihov povratak. Uvidom u optužnicu lako se da zaključiti da Tužilaštvo BiH ove radnje optuženog Šarana, koje se odnosi na ličnu dokumentaciju, uopšte ne navodi u činjeničnom supstratu optuženja. Stoga nije ni bilo potrebe da Vijeće detaljnije analizira ove žalbene navode.
105. Apelaciono vijeće konstatuje da Tužilaštvo BiH optuženog Jadranka Šarana, između ostalog tereti i za krivično djelo Neopravdanog odgađanja povratka civilnih lica iz člana 182. KZ BiH. Iz navoda potvrđene optužnice proizilazi da Tužilaštvo BiH radnju optuženog Šarana, iz ovog člana vidi u držanju ovih lica zatvorenim, bez pravnog osnova, i nakon potpisivanja Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH, pa sve do 12.07.1996.godine. Vijeće je već dalo svoju argumentaciju u vezi ove tvrdnje optužbe, nalazeći da je prvostepeni sud pravilno utvrdio da se nije radilo o protivpravnom zatvaranju civila, na obje lokacije koje se pominju u optužnici.
106. Kako dakle, nije utvrđeno da se radilo o protivpravnom zatvaranju civila, to optuženi Šaran nije mogao na takav način ni da sprečava ili odgađa njihov povratak.
107. Iz svega navedenog prozilazi da je prvostepeno vijeće potpuno i pravilno utvrdilo činjenično stanje, pravilno primjenilo odredbe ZKP BiH i KZ BiH, pa je žalbu Tužilaštva

BiH kao neosnovanu valjalo odbiti i prvostepenu presudu potvrditi, na temelju člana 313. ZKP BiH.

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA**

Zapisničar:

Tihomir Lukes

Pravna savjetnica

Dženana Deljković Blagojević

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv navedene presude žalba nije dopuštena.